

Pasaulio muitinių organizacijos instrumentai

Žemės ūkio produktų importas ir eksportas

Muitų tarifų suspendavimas

Elektroniniai prekių kilmės sertifikatai

Intelektinė nuosavybė

Laikinasis įvežimas perdirbti

Muitinė vertė: licenciniai mokesčiai

PPO teisės taikymas ginčiuose Lietuvoje

Erga omnes maito tarifas

Leidinio turinys

TEISINĖS IR KITOS AKTUALIJOS

LR teisės aktų pakeitimai: rugsėjis 2020

ES ir pasaulio aktualijos: rugsėjis 2020

STRAIPSNIAI

Pasaulio muitinių organizacijos instrumentai: Suderintos sistemos nomenklatūra ir Peržiūrėta Kioto konvencija

Juozas Šarūnas Avižienis, Muitų politikos skyriaus vedėjas, Muitinės departamentas

Žemės ūkio produktų importo ir eksporto naujovės nuo 2021.01.01

VšĮ Kaimo verslo ir rinkų plėtros agentūra, Eksporto ir importo administravimo skyrius

Galimybės gamintojams: muitų tarifų suspendavimas

Žydrė Bartaškienė, Tarifų skyriaus vyr. inspektorė, Muitinės departamentas

Eksportuotojams – elektroniniai prekių kilmės sertifikatai

Jekaterina Komarova, prekybos dokumentų ekspertė, Vilniaus prekybos, pramonės ir amatų rūmai

Intelektinė nuosavybė: elektroniniai dokumentai - efektyvesnė apsauga

Evelina Liaubaitė, teisininkė, Advokatų profesinė bendrija "AAA Law"

Laikinasis įvežimas perdirbti: ar žinote, kad...?

Jovita Dobrovalskienė, atitikties ir mokymų vadovė, UAB "Muita"

TEISMŲ PRAKTIKA

ESTT plėtoja licencinių mokesčių ir autorių atlyginimų įtakos muitinei vertei doktriną

Monika Bielskienė, advokatė, Advokatų profesinė bendrija "WALLESS Burgienė, Rečiūnas ir partneriai"

Pasaulio Prekybos Organizacijos (PPO) teisės taikymas mokestiniuose ginčuose Lietuvoje: misija (ne)įmanoma?

Dr. Gediminas Valantiejus, vyr. teisininkas, advokatas, APB "iLAW"

PRADEDANTIESIEMS

Erga omnes arba didžiausio palankumo režimo muito tarifas – kas tai?

Enrika Naujokė, direktorė, UAB "Muita"

Redaktorės žodis

Sveiki,

rugsėjį – dėmesys tarptautinei teisei, kai paaiškėjo kad naujasis Didžiosios Britanijos vyriausybės pasiūlytas įstatymas pažeistų tarptautinį „Brexit“ susitarimą, kurį ji pernai pasirašė su Europos Sąjunga. Kaip spręsis ši situacija, sužinosime spalį, o leidinyje kviečiame pasigilinti į tarptautinės teisės temą ir jos vaidmenį formuojant tarptautinės prekybos ir muitų sritis tokiomis, kokias mes jas žinome šiandieną. Rašome apie Suderintą Sistemą, Peržiūrėtą Kioto konvenciją, Bendrąjį susitarimą dėl muitų tarifų ir prekybos ir atkreipiame dėmesį į Pasaulio Prekybos Organizacijos teisės taikymo klausimus mokestiniuose ginčuose Lietuvoje.

Pristatome ne vieną aktualiją: vasarą pradėti išduoti elektroniniai prekių nelengvatinės kilmės sertifikatai; šį mėnesį į elektroninę erdvę persikėlė dokumentai, susiję su intelektinės nuosavybės teisių apsauga; 2021 m. įsigalios pasikeitimai žemės ūkio produktų importo ir eksporto srityje. Taip pat primename, kad spalio mėnesį bus paskelbtas sąrašas prašymų dėl naujų suspendavimo ar tarifinių kvotų įvedimo ir paaiškiname, kodėl naudinga jį peržiūrėti.

Ir teismų praktikoje yra svarbių naujovių – Europos Sąjungos Teisingumo Teismas priėmė sprendimą, kuriuo tikslina savo išaiškinimus dėl licencinių mokesčių ir autorinių atlyginimų įtraukimo į importuojamų prekių muitinę vertę. Rasite ir daugiau temų: apie laikinojo įvežimo perdirbti galimybes, teisės aktų aktualijas.

Šiame numeryje – nauja rubrika „Pradedantiesiems“, kurioje stengsimės pateikti atsakymus į klausimus, kylančius žengiantiems pirmuosius žingsnius muitinės srityje. Pradedantiesiems taip pat skirti ir vieni iš mokymų, apie kuriuos informacija yra skelbime. O visus **kviečiame dalyvauti 3-ioje Muitinės praktikų konferencijoje** ir išklausti aktualių pranešimų bei diskusijų temomis, kurias rasite pridedamoje programoje.

Įdomaus ir naudingo skaitymo!

Enrika Naujokė

3-ioji MUITINĖS PRAKTIKŲ KONFERENCIJA

Preliminari programa

2020 m. lapkričio 19 d., Vilnius ir transliuojama internetu

8.45 – 9.45 Registracija

9.45 – 10.00 Dalyvių pasveikinimas

10.00 – 11.30 TEISINĖS AKTUALIJOS IR JŲ ĮTAKA VERSLUI

- ES ir LR teisinių aktualijų ir teismų praktikos apžvalga
Enrika Naujokė, UAB „Muita“ direktorė

- Reikalavimų, taikomų muitinės deklaracijų duomenų elementams, pokyčiai
Rūta Petkevičiūtė, Muitinės departamento Muitų politikos skyriaus vyriausioji specialistė

- Tiekimo grandinės iššūkiai – konfliktiniai mineralai
Dr. Aušra Bieliūnienė, Thermo Fisher Scientific Baltics, UAB Importo/ eksporto vyriausioji koordinatore

Moderuoja Lina Petronienė, UAB „DHL Lietuva“ Muitinės tarpininkų padalinio vadovė

 11.00 – 11.30 Kavos pertrauka

11.30 – 12.30 LENGVATINĖ PREKIŲ KILMĖ

- Kilmės taisyklių problematika ES prekybos susitarimuose
Raimondas Ališauskas, tarptautinės prekybos teisės ekspertas, MRU Teisės mokyklos lektorius

- Praktinės situacijos ir klaidos, stebimos Vilniaus teritorinės muitinės
Rima Zabalevičienė, Vilniaus teritorinės muitinės Tarifų ir muitinio įvertinimo skyriaus viršininkės pavaduotoja

Moderuoja Oleg Vilčinski, UAB „Solpratis“ direktorius

 12.30 – 13.30 Pietų pertrauka

13.30 – 14.30 IMPORTO IR EKSPORTO PVM

- Muitinės procedūros ir apmokestinimas PVM
Andra Černevičiūtė, Valstybinės mokesčių inspekcijos Teisės departamento Netiesioginių mokesčių skyriaus vedėja

- Muitinės procedūros ir PVM sukčiavimas vykdant prekybą Europos Sąjungoje
Sandra Gudalienė, Valstybinės mokesčių inspekcijos Kontrolės departamento PVM kontrolės skyriaus vyriausioji specialistė

Moderuoja Daiva Baltronienė, Muitinės praktikų asociacijos narė

 14.30 - 15.00 Kavos pertrauka

15.00 – 16.30 TENDENCIJOS PAŽEIDIMŲ IR KITOSE SRITYSE

- Muitinės auditas Europos Sąjungoje ir Lietuvoje
Jolanta Diktanienė, Muitinės departamento Ūkio subjektų patikrinimo skyriaus vyriausioji specialistė

- VMI ir muitinės patikrinimų santykis: ar institucijų išvados gali išsiskirti?
Monika Bielskienė, Advokatų kontora WALLESS Burgienė, Rečiūnas ir partneriai, advokatė

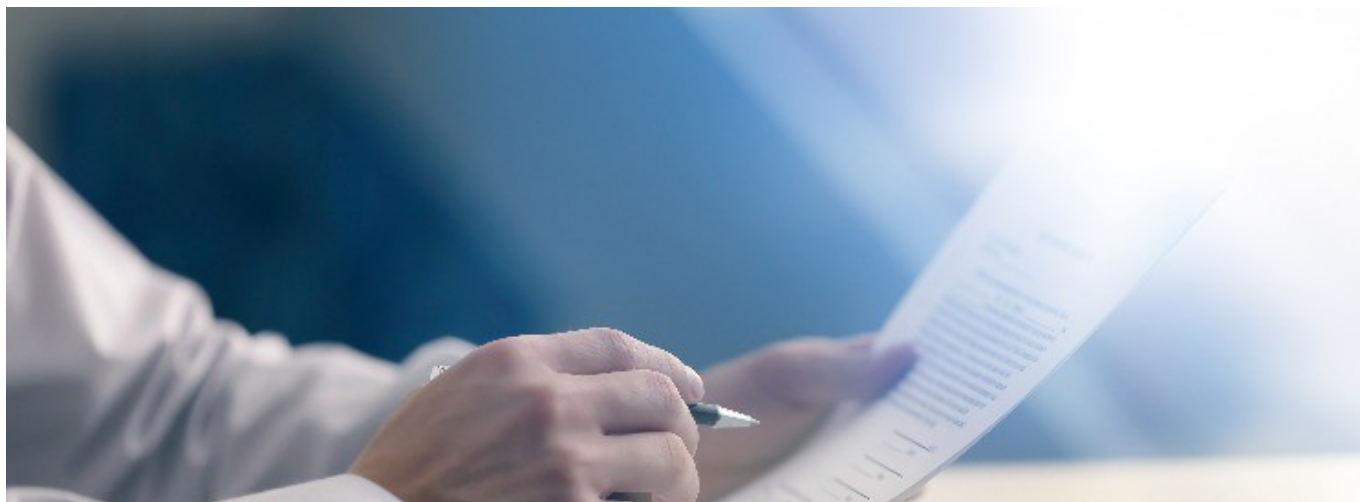
- Metinė muitinės veiklos ataskaita verslo akimis
Tadas Ronkaitis, UAB „Gevara“ Verslo vystymo vadovas

Moderuoja Milda Stravinskė, AB Lietuvos paštas Projekto vadovė

16.30 – 16.45 BAIGIAMASIS ŽODIS

Kaina dalyviui 250 Eur be PVM (nepriklausomai nuo dalyvavimo būdo – atvykus į vietą ar internetu). Užsiregistravus iki š.m. lapkričio 4 d. taikoma 15% nuolaida. Muitinės praktikų asociacijos nariams taikoma 50% nuolaida. Prašome registruotis užpildant registracijos formą www.lcpa.lt svetainėje.

LR teisės aktų pakeitimai: rugsėjis 2020

Adobe Stock

2020.08.28 - 09.28 pakeitimai susiję su: muitinės elektroninių paslaugų teikimo taisyklėmis; elektroninių importo ir eksporto deklaracijų pateikimo teritoriniu principu; garantijos dokumentų formomis; bendrosios garantijos pakeitimo taisyklėmis (dėl galiojimo Jungtinėje Didžiosios Britanijos ir Šiaurės Airijos Karalystėje); importuojamų prekių muitinio įvertinimo kontrolės taisyklėmis; bepiločių orlaivių rinkos priežiūros tvarka.

Muitinės departamentas

2020.09.28 [įsakymu Nr. 1B-763](#) pakeičiamos muitinės elektroninių paslaugų teikimo taisyklės ir paslaugų gavėjams, iki 2021 m. sausio 20 d. turėjusiems prieigą prie muitinės elektroninių paslaugų, papildomai suteikiamos teisės gauti tranzito e-paslaugas. Suteikiama teisė: elektroninių tranzito deklaracijų (įskaitant TIR procedūras) duomenų mainai su Lietuvos muitine; tranzito deklaracijų muitinio įforminimo eigos stebėseną. Įsakymas įsigalioja 2020.09.29.

2020.09.24 priimtas [įsakymas Nr. 1B-761](#) ir nustatytas teritorinis principas, kurio laikantis pateikiamos elektroninės importo ir eksporto (reeksporto) deklaracijos ir kita elektroninė informacija, susijusi su importo ir eksporto (reeksporto) deklaracijų įforminimu. Pripažintas netekusiu galios 2018 m. balandžio 5 d. įsakymas Nr. 1B-273 „Dėl importo ir eksporto (reeksporto) deklaracijų ir kitos elektroninės informacijos, susijusios su importo ir eksporto (reeksporto) deklaracijų įforminimu, pateikimo“. Įsakymas įsigalioja 2020.10.01.

2020.09.22 [įsakymu 1B-727](#) patvirtintos garantijos dokumentų formos: vienkartinė garantija, vienkartinė lakštų formos garantija ir bendroji garantija. Įsakymas įsigalioja 2021.02.01.

2020.09.22 įsakymu 1B-732 patvirtintos bendrosios garantijos dokumentų pakeitimo taisyklės, nustatančios Lietuvos Respublikos muitinės įstaigoms pateiktų bendrosios garantijos dokumentų, naudojamų atliekant Sąjungos / bendrąsias tranzito procedūras, pakeitimo tvarką. Taisyklės taikomos leidimus pateikti bendrąją garantiją, įskaitant galimą sumažinimą arba atleidimą nuo pareigos ją pateikti, turintiems tranzito procedūros vykdytojams (toliau – leidimo turėtojai), pageidaujantiems naudoti bendrąją garantiją, kuri galiotų ir Jungtinėje Didžiosios Britanijos ir Šiaurės Airijos Karalystėje nuo jos prisijungimo kaip atskiros susitariančios šalies prie Konvencijos dėl bendrosios tranzito procedūros. Įsakymas įsigalioja 2020.09.24.

2020.09.15 [įsakymu 1B-704](#) pakeistos importuojamų prekių muitinio įvertinimo kontrolės taisyklės. Vienas pakeitimų: "Nustatant prekių muitinę vertę vadovaujamasi Europos Teisingumo Teismo sprendimais, Europos Komisijos paaiškinimais ir rekomendacijomis, Pasaulio prekybos organizacijos Muitinio įvertinimo komiteto sprendimais, aiškinamosiomis pastabomis, Pasaulio muitinių organizacijos Muitinio įvertinimo techninio komiteto nurodymais, išvadomis, paaiškinimais, patariamosiomis nuomonėmis, komentarais ir atliktų studijų medžiaga, taip pat kita su prekių muitinės vertės ar atskirų jos elementų nustatymu susijusia metodine medžiaga." Įsakymas įsigalioja 2020.09.19.

Lietuvos transporto saugos administracija

2020.09.24 [įsakymu 2BE-309](#) patvirtintas bepiločių orlaivių rinkos priežiūros tvarkos aprašas. VIII skyriuje Rinkos ribojimo priemonių taikymas ir pažeidimų šalinimas nustatyta: "62. Jeigu sprendimas dėl rinkos ribojimo priemonių taikymo priimamas atlikus patikrinimą pagal Lietuvos Respublikos muitinės pranešimą, sprendimas įforminamas nurodant, ar gaminių galima išleisti į laisvą apyvartą, ir siunčiamas Lietuvos Respublikos muitinės padaliniui, kuris pateikė pranešimą apie sulaikytus gaminius, ir ekonominės veiklos vykdytojui, dėl kurio įvežamų gaminių priimtas sprendimas." Įsakymas įsigalioja 2020.09.25.

muita
muitinės ekspertai

Artėjantys mokymai

Mūsų atvirųjų ir uždarytųjų mokymų tikslas - suteikti žinias, kurios padės Jums užtikrinti muitinės formalumų atitiktį teisės aktams ir pasinaudoti galimybėmis!

2020-10-27 Vilniuje	Išvenkite klaidų deklaruojant dvejojo naudojimo prekes Rolandas Jurgaitis, Muitinės departamento Muitinės procedūrų skyriaus vyresnysis patarėjas
2020-10-28 Vilniuje	Kaip sumokėti mažiau muto: lengvatos, kvotos, suspendavimas Rima Zabalevičienė, Vilniaus teritorinės muitinės Tarifų ir muitinio įvertinimo skyriaus viršininkės pavaduotoja
2020-11-05 Vilniuje	Prekių tarifinis klasifikavimas pradedantiesiems ir pažengusiems Ingrida Sakalienė, Muitinės departamento Tarifų skyriaus vyriausioji specialistė
2020-11-11 Vilniuje	Administracinės atsakomybės taikymas už muitų teisės aktų pažeidimus Dr. Gediminas Valantiejus, Advokatų profesinė bendrija "iLAW"
2020-12-03 Vilniuje	Grupės įmonių tarpusavio sandorių įtaka muitinei vertei Monika Bielskienė, advokatė, Advokatų profesinė bendrija "WALLESS Burgienė, Rečiūnas ir partneriai"
2020-12-09 Kaune	Muitinės formalumai: pagrindai verslui Enrika Naujokė, UAB "Muita" direktorė

Daugiau mokymų ir informacijos: www.muita.lt/lt/p/mokymai

ES ir pasaulio aktualijos: rugsėjis 2020

Image by Udo Pohlmann from Pixabay

2020.08.29 - 09.26 aktualijos. PMO pranešimai: nuotoliniu būdu vyko PMO žinių akademija; pažymėta pasaulinė ozono diena; Seišeliai prisijungė prie Suderintos Sistemos konvencijos. ES oficialiajame leidinyje paskelbtos aktualijos šiose srityse: tarifinis klasifikavimas; muitinė vertė; muitinės deklaracijos ir procedūros; muitai, antidempingo ir kompensaciniai muitai.

VIETA JŪSŲ PASLAUGŲ REKLAMAI ARBA INFORMACIJAI

(DARBO, MOKYMŲ SKELBIMAMS)
GALIMAS IR KITOKIO DYDŽIO FORMATAS

Susisiekite su mumis sales@muita.lt, tel. 8 640 32232

Pasaulio muitinių organizacijos instrumentai: Suderintos sistemos nomenklatūra ir Peržiūrėta Kioto konvencija

Juozas Šarūnas Avižienis

Muitų politikos skyriaus vedėjas, Muitinės departamentas prie LR Finansų ministerijos

Redakcijos žodis: "Muitų teisė praktikams" Nr. 87 informavome, kad Pasaulio muitinių organizacija (PMO) paskelbė metinę ataskaitą už 2019 - 2020 metus. Ataskaitoje, be kita ko, išvardintos PMO šalys narės ir prie kokių PMO instrumentų jos yra prisijungusios. Nurodyta, kad Lietuva yra prisijugusi prie trijų instrumentų: Tarptautinės suderintos prekių aprašymo ir kodavimo sistemos konvencijos, Peržiūrėtos Kioto konvencijos ir Pasaulinės prekybos saugumo ir supaprastinimo standartų sistemos SAFE. Mūsų prašymu Muitinės departamento Tarptautinių ryšių specialistai ir gerb. Šarūnas Avižienis maloniai sutiko apžvelgti pagrindinius instrumentus

[Skaitykite pilną informaciją mokamoje leidinio versijoje.](#)

www.customsclearance.net/lt

VšĮ Kaimo verslo ir rinkų
plėtros agentūra
Eksporto ir importo
administravimo skyrius

Žemės ūkio produktų importo ir eksporto naujovės nuo 2021.01.01

2021 m. sausio 1 d. bus pradėtas taikyti 2019 m. gruodžio 17 d. Komisijos deleguotasis reglamentas (ES) Nr. 2020/760. Pareiškėjai, norintys importuoti arba eksportuoti žemės ūkio produktus pagal importo tarifines kvotas, turėtų susipažinti su naujomis sąlygomis ir reikalavimais. Apžvelgiame ir kitus verslui svarbius šios srities reglamentus, bei paraiškų licencijoms gauti teikimą Lietuvoje.

Apie naująjį reglamentą

[Komisijos deleguotasis reglamentas \(ES\) Nr. 2020/760](#), kuriuo Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 1308/2013 papildomas licencijų importo ir eksporto tarifinių kvotų administravimo taisyklėmis, o Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1306/2013 papildomas nuostatomis dėl užstato teikimo administruojant tarifines kvotas, bus pradėtas taikyti 2021 m. sausio 1 d.

Kelios verslui svarbiausios naujovės:

Vadovaujantis naujuoju deleguotuoju reglamentu (ES) Nr. 2020/760 (toliau – Deleguotasis reglamentas), priešingai nei buvo išdėstyta, ankstesniuose reglamentuose, pareiškėjai, teikdami paraišką dėl specialios tarifinės kvotos privalo įrodyti, kad iš Sąjungos eksportavo arba į laisvą apyvartą Sąjungoje išleido minimalų atitinkamo sektoriaus produktų kiekį – 25 tonas. Pastebėtina, kad Deleguotame reglamente išlieka nuostata, kad įrodymai yra teikiami kiekvienu dviejų iš eilės einančių 2 metų laikotarpių, tačiau minėtieji įrodymai privalo būti pateikti likus 2 mėnesiams iki laikotarpio, per kurį galima pateikti pirmąją tarifinės kvotos laikotarpio licenciją.

Taip pat, remiantis naujuoju Deleguotuoju reglamentu ir licencijos perėmėjams bus taikomas reikalavimas pateikti prekybos įrodymus su trečiosiomis šalimis.

Apie 2019 m. pabaigoje priimtą aktualų reglamentą

Taip pat, atkreiptinas dėmesys ir į naują 2019 m. gruodžio 17 d. [Komisijos įgyvendinimo reglamentą \(ES\) Nr. 2020/761](#), kuriuo nustatomas Europos Parlamento ir Tarybos reglamentų (ES) Nr. 1306/2013, (ES) Nr. 1308/2013 ir (ES) Nr. 510/2014 taikymo taisyklės, susijusios su licencijų tarifinių kvotų valdymo sistema.

Kelios verslui svarbiausios šiuo reglamentu įvestos naujovės:

Pastebėtina, kad Komisijos įgyvendinimo reglamentu (ES) Nr. 2020/761 (toliau – Įgyvendinimo reglamentas) yra nustatytos bendros licencijų importo tarifinių kvotų administravimo sąlygos. Remiantis Įgyvendinimo reglamentu, visiems žemės ūkio produktams, administruojamiems pagal importo tarifines kvotas, bus taikomas bendras paraiškų pateikimo terminas. Taip pat, gruodžio mėnesį paraiškos bus neteikiamos. Importo ir eksporto licencijų, galiojančių nuo sausio 1 d., paraiškos bus teikiamos ankstesnių metų lapkričio 23-30 d.

Taip pat, Įgyvendinimo reglamente pateikiama nauja svarbi aktualija - veiklos vykdytojo registracija LORI sistemoje.

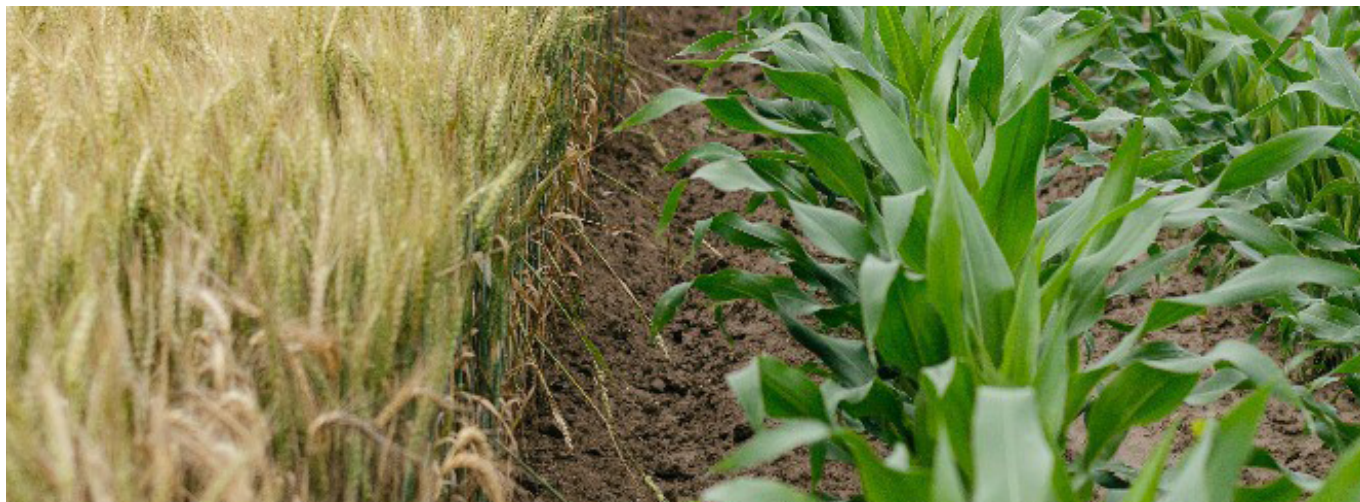

Photo by Henry Be on Unsplash

Apie kitus ES reglamentus

Europos Sąjungos (toliau – ES) žemės ūkio ir maisto produktų užsienio prekybos reguliavimo tikslas yra stabilizuoti vidaus rinką bei stebėti produktų importo ir eksporto apimtis ES. Šiam tikslui pasiekti, ES yra įdiegta importo ir eksporto licencijų sistema.

Paprasta importo licencija AGRIM (ryžiams, kanapių sėkloms, skirtoms sėjai, sėjamosioms kanapėms, žaliavinėms arba mirkytoms, ne sėjai skirtoms pluoštinių kanapių sėkloms, žemės ūkio kilmės etilo alkoholiui) / eksporto licencija AGREX (ryžiams) yra privaloma, kai atitinkamų importuojamų / eksportuojamų produktų kiekis viršija Komisijos deleguotojo reglamento (ES) Nr. 2016/1237 priede nurodytus kiekius.

Remiantis 2006 m. rugpjūčio 31 d. [Komisijos reglamentu \(ES\) Nr. 1301/2006](#), importo licencija AGRIM yra privaloma importuojant bet kokį produkto kiekį lengvatine, arba tarifinių kvotų tvarka.

Paraiškų licencijoms gauti teikimas Lietuvoje

Vadovaujantis 2002 m. birželio 25 d. Lietuvos Respublikos žemės ūkio, maisto ūkio ir kaimo plėtros įstatymo Nr. IX-987 4 straipsniu, nuo 2018 m. spalio 1 d. žemės ūkio produktų eksporto ir importo licencijavimo sistemų administravimo funkcijas atlieka VŠĮ Kaimo verslo ir rinkų plėtros agentūra (toliau – Agentūra).

Pareiškėjai, norintys teikti paraišką gauti importo, eksporto licenciją, turi būti sudarę paraiškų importo ir eksporto licencijoms gauti teikimo elektroniniu būdu sutartį su Agentūra.

Iškilus klausimams dėl importo/ eksporto licencijavimo prašome kreiptis:

Vedėjas Simonas Pusvaškis, el. p. s.pusvaskis@litfood.lt, tel. +370 633 60317

Specialistė Roberta Kasarauskaitė, el. p. r.kasarauskaite@litfood.lt, tel. +370 611 87891

Specialistė Eglė Bartasevičiūtė, el. p. e.bartaseviciute@litfood.lt, tel. +370 611 87891

Žydrė Bartaškienė
Tarifų skyriaus vyr. inspektorė,
Muitinės departamentas prie LR
Finansų ministerijos

Galimybės gamintojams: muitų tarifų suspendavimas

Muitų tarifų suspendavimas 2019 m. Lietuvos gamintojams padėjo sutaupyti daugiau nei 5,15 mln. eurų. Nemažai, bet suma galėjo būti ženkliai didesnė! Šiame straipsnyje atkreipiame ES gamintojų dėmesį į galimybę, kuria, mūsų vertinimu, dar nepakankamai naudojasi.

[Skaitykite pilną informaciją mokamoje leidinio versijoje.](#)

**MUITINĖS
PRAKTIKŲ
ASOCIACIJA**

Norite kurti, keistis ir keisti, kad muitinės formalumai būtų kuo sklandesnės tarptautinės prekybos dalimi? Kartu galime daugiau.

KVIEČIAME JŪSŲ ĮMONĘ TAPTI NARIU!

www.lcpa.lt

Jekaterina Komarova
Prekybos dokumentų ekspertė,
Vilniaus prekybos, pramonės ir
amatų rūmai

Eksportuotojams – elektroniniai prekių kilmės sertifikatai

Prekybos, pramonės ir amatų rūmams valstybė yra delegavusi funkciją išduoti nelengvatinės prekių kilmės sertifikatus į trečiąsias šalis eksportuojamoms prekėms. Per metus Vilniaus prekybos, pramonės ir amatų rūmai eksportuotojams išduoda apie 7000 sertifikatų. Daugiausiai jų išduodama gabenant prekes į Uzbekiją, Baltarusiją, Kiniją, Ukrainą, Rusiją, Jungtinius Arabų Emyratus, Indiją.

[Skaitykite pilną informaciją mokamoje leidinio versijoje.](#)

Evelina Liaubaitė
Teisininkė, APB "AAA Law"

Intelektinė nuosavybė: elektroniniai dokumentai - efektyvesnė apsauga

Asmenų bendravimui su muitine vis labiau pereinant į skaitmeninį formatą bei siekiant mažinti ar net atsisakyti popierinių dokumentų perdavimo, nuo 2020-09-15 įsigaliojo Reglamento Nr. 608/2013 pakeitimai, numatantys kitokią prašymų taikyti muitinės priežiūros priemones pateikimo tvarką. Nuo šiol, pareiškėjų nacionaliniai ar Europos Sąjungos prašymai taikyti muitinės priežiūros priemones, taip pat ir kita susijusi dokumentacija, atsakingai muitinės įstaigai teikiama per Europos Sąjungos intelektinės nuosavybės tarnybos (toliau – EUIPO) Intelektinės nuosavybės teisių užtikrinimo portalą. Kas dar keitėsi ir kokių veiksmų turi imtis Teisių turėtojai ir kiti asmenys, teikiantys prašymus?

[Skaitykite pilną informaciją mokamoje leidinio versijoje.](#)

Jovita Dobrovalskienė
Atitikties ir mokymų vadovė, UAB
"Muita"

Laikinasis įvežimas perdirbti: ar žinote, kad...?

Pratęsiant laikinojo įvežimo perdirbti temą, pradėtą rugpjūtį straipsnyje „Perdirbimo procedūros: ekonominių sąlygų tikrinimas“, norėčiau atkreipti dėmesį į keletą kartu su naujuoju Sąjungos muitinės kodeksu atsiradusių pasikeitimų ir, galbūt, rečiau ekonominės veiklos vykdytojų taikomų galimybių: išleidimą į laisvą apyvartą mažesniu maito tarifu (taikomu pagamintam produktui), Sąjungos prekių naudojimą (ekvivalentiškos prekės), prekių gabenimą be muitinės formalumų (perkėlimą), apibendrinimą.

[Skaitykite pilną informaciją mokamoje leidinio versijoje.](#)

Monika Bielskienė
Advokatė, Advokatų profesinė
bendrija "WALLESS Burgienė,
Rečiūnas ir partneriai"

ESTT plėtoja licencinių mokesčių ir autorių atlyginimų įtakos muitinei vertei doktriną

Europos Sąjungos Teisingumo Teismas (ESTT) tikslina savo išaiškinimus dėl licencinių mokesčių ir autorių atlyginimų įtraukimo į importuojamų prekių muitinę vertę. Prieš kelis metus šio teismo priimtas sprendimas GE Healthcare (C-173/15) byloje sukėlė daugiau klausimų, nei pateikė atsakymų – atrodė, kad bet kokia net menka licencinių mokesčių sąsaja su importuotomis prekėmis turi būti išskaičiuota ir pridėta prie prekių vertės skaičiuojant importo mokesčius.

[Skaitykite pilną informaciją mokamoje leidinio versijoje.](#)

Dr. Gediminas Valantiejus
Vyr. teisininkas, advokatas
Advokatų profesinė bendrija "iLAW"

Pasaulio Prekybos Organizacijos (PPO) teisės taikymas mokestiniuose ginčuose Lietuvoje: misija (ne)įmanoma?

Šiame straipsnyje, įvertindami naujausią Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo praktiką (2020 m. gegužės 27 d. nutartis administracinėje byloje Nr. eA-2474-968/2020 ir kt.), apžvelgsime kaip Lietuvoje buvo (ir yra) taikomos PPO teisės nuostatos nacionaliniuose teismuose, nagrinėjant mokestinių ginčų bylas, bei kokios yra galimybės tiesiogiai remtis jomis siekiant apginti savo teises ir teisėtus interesus.

Lietuvos Respublika jau beveik dvidešimt metų (nuo 2001 m.) yra Pasaulio Prekybos Organizacijos (toliau - PPO) narė ir yra ratifikavusi iš esmės visas tarptautines sutartis, sudarančias vadinamosios PPO teisės dalį, t. y. Bendrąjį susitarimą dėl muitų tarifų ir prekybos (angl. „General Agreement on Tariff and Trade“; toliau - GATT susitarimas) ir PPO steigimo sutarties priedus (pvz. susitarimus dėl prekių kilmės, muitinio įvertinimo, prekybos apsaugos priemonių taikymo ir kt.). Visos šios nuostatos yra svarbios tuo požiūriu, kad jos nustato tarptautinės prekybos apmokestinimo esminius principus bei tvarką, kurios turėtų laikytis PPO valstybės narės.

Kita vertus, daugelyje pasaulio valstybių, taip pat ir Europos Sąjungos (toliau – ES) valstybėse narėse yra iki šiol plačiai diskutuojama, koks yra PPO teisės statusas nacionalinėse ir supranacionalinėse teisinėse sistemose (pavyzdžiui, ES teisėje) ir, ar PPO susitarimai yra laikytini tiesioginio veikimo tarptautinėmis sutartimis, kuriomis, pavyzdžiui, tiesiogiai galima remtis nagrinėjant ginčus teismuose.

Šiame straipsnyje, įvertindami naujausią Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo praktiką (2020 m. gegužės 27 d. nutartis administracinėje byloje Nr. eA-2474-968/2020 ir kt.), apžvelgsime kaip Lietuvoje buvo (ir yra) taikomos PPO teisės nuostatos nacionaliniuose teismuose, nagrinėjant mokestinių ginčų bylas, bei kokios yra galimybės tiesiogiai remtis jomis siekiant apginti savo teises ir teisėtus interesus.

PPO teisės esminės nuostatos, jų turinys bei reikšmė mokesčių teisiniam reguliavimui

Pažymėtina, jog šiuolaikinės tarptautinės prekybos mokestinio (tarifinio) reguliavimo sistemos tarptautiniu teisiniu pagrindu yra neabejotinai laikytinas 1948 m. Bendrasis susitarimas dėl tarifų ir prekybos (angl. „General Agreement on Tariffs and Trade“; GATT susitarimas) (su vėlesniais pakeitimais ir papildymais padarytais Urugvajaus derybų raunde 1994 m.) ir 1995 m. įsigaliojęs PPO steigiamasis susitarimas bei jo priedai (PPO susitarimai). Juos šiuo metu yra ratifikavusios ir prie jų prisijungusios didžioji dalis pasaulio valstybių, tarp jų ir Lietuvos Respublika, kitos ES valstybės narės ir pati ES (kaip muitų sąjunga).

Vienas iš jų priėmimo tikslų, deklaruotų dar 1986 m. Urugvajaus deklaracijoje (paskatinusioje įsteigti PPO), ir buvo sumažinti egzistavusias netarifines, su apmokestinimu nesusijusias tarptautinės prekybos kliūtis, konvertuojant jas į tarptautinės prekybos mokesčius (muitus), kaip pagrindinę ir skaidriausią tarptautinės prekybos reguliavimo priemonę. Esminė šiais susitarimais nustatytos vieningos tarptautinės prekybos prekėmis teisinio reglamentavimo sistemos idėja tapo nuostata vengti diskriminacijos, t. y. siekiant laisvosios prekybos užtikrinti lygiateisius ekonominius, prekybinius valstybių santykius vengiant rodyti savo išskirtinumą, pranašumą kitų šalių (jų kilmės subjektų) atžvilgiu, taip pat ir mokestinėmis priemonėmis [1].

Šiam tikslui įgyvendinti didžiausią reikšmę turi du pagrindiniai GATT susitarime įtvirtinti principai, įtakojantys valstybių suverenitetą muitų ir kitų importo mokesčių reglamentavimo srityje:

- I. didžiausio palankumo prekyboje principas (angl. „Most Favoured Nation principle“ – MFN): bet kurios maito nuolaidos ar kiti prekybos taisyklių pakeitimai, dėl kurių susitarė dvi ar daugiau valstybių, turi įsigaliooti visų kitų valstybių atžvilgiu (GATT susitarimo I straipsnis) ir
- II. nacionalinio režimo principas (angl. „National Treatment“) reiškiantis, kad prekybos iš kitų valstybių atvežtomis prekėmis sąlygos taikant vidaus apmokestinimo ir kitas reguliavimo priemonės turi būti ne blogesnės nei nustatytos vietinės kilmės prekėms (GATT susitarimo III straipsnis) [2]; [3].

Be to, ir kiti PPO susitarimai nustato universalius principus ar, atskirais atvejais, netgi konkrečius įpareigojimus, apibrėžiančius, pavyzdžiui, kaip turėtų būti nustatoma tarptautinėje prekyboje dalyvaujančių prekių vertė, nuo kurios skaičiuojami importo mokesčiai (muitai, importo PVM, akcizai), kokiais bendraisiais kriterijais remiantis nustatoma prekių kilmė (nuo kurios priklauso lengvatinių arba nelengvatinių muitų tarifų taikymas) arba kokia tvarka apskaičiuojamas įvedamų prekybos apsaugos muitų dydis (reaguojant į nesąžiningas tarptautinės prekybos praktikas).

Taigi šiuolaikinė tarptautinė ekonominė teisė apibrėžia gana aiškias tarptautinės prekybos apmokestinimo taisykles, susijusias su valstybių įsipareigojimais nediskriminuoti užsienio kilmės prekių mokesčių priemonių pagalba, tačiau kartu joje nėra atsakoma ir imperatyvios nuostatos, kad užsienio prekybos apmokestinimo reglamentavimas pirmiausia yra ir kiekvienos valstybės suvereniteto neatsiejama dalis (Jungtinių Tautų organizacijos 1974 m. Valstybių ekonominių teisių ir pareigų chartijos 2 (1) str. [4]).

PPO teisės statuso ypatumai nacionalinėje bei ES teisinėse sistemose

Kaip jau buvo minėta, teisiniu požiūriu, klausimai dėl tarptautinės prekybos ir, pirmiausiai, jos apmokestinimo reguliavimo suderinamumo tarp pagrindinių pasaulio prekybos partnerių sprendžiami būtent pagal bendruosius principus, įtvirtintus PPO susitarimuose, visų pirma GATT susitarime, kuris ir apibrėžia tarptautinės prekybos vieningo reglamentavimo sistemos teisinius pagrindus. Pavyzdžiui, kaip nurodoma ir tarptautinės teisės moksle (doktrinoje), pagrindinių GATT susitarimo principų, kaip objektyvaus pagrindo tarptautinės prekybos standartizacijai, taikymas neabejotinai padeda supaprastinti derybas tarp valstybių, leidžia paprasčiau spręsti tarptautinius (tarptautinius) prekybos ginčus [1].

Tačiau vertinant praktines tokio požiūrio į tarptautinės prekybos ir jos apmokestinimą galimybes, pagrįstai gali būti keliamas klausimas, kaip nacionaliniu (valstybių vidaus) lygiu konkrečiai turėtų būti taikomi nurodyti principai bei PPO teisės normos? Pavyzdžiui, ar GATT susitarimas turėtų būti laikomas tiesiogiai taikytinu tarptautiniu susitarimu tiesioginio veikimo tarptautine sutartimi ([5], [6]), kuri saisto ne tik valstybes, bet ir suteikia teises privatiems asmenims (pavyzdžiui, tarptautinio verslo subjektams), o jas, savo ruožtu, jie gali ginti nacionaliniuose teismuose, t. y. ne tik tarptautiniu lygiu valstybėms naudojant PPO ginčų sprendimo procedūrą?

Pagrindą tokiai diskusijai sudaro tai, kad PPO steigimo sutarties XVI straipsnio 4 dalyje yra nustatyta, jog „kiekviena valstybė narė užtikrina savo įstatymų, kitų teisės aktų ir administracinių procedūrų atitikimą savo įsipareigojimams, numatytiems pridedamose sutartyse“. Tačiau ši PPO steigimo sutarties nuostata yra vienintelė, kuri apibrėžia PPO susitarimų įgyvendinimą nacionaliniu lygiu, nes nėra nustatyta jokių kitų PPO teisės nuostatų, kurios gali reikalauti iš PPO valstybių narių užtikrinti PPO teisės tiesioginį veikimą jų vidaus teisinėse sistemose tokiu būdu, kad ją galėtų taikyti (ja vadovautis) nacionaliniai teismai ir valstybių piliečiai.

Taigi, PPO nereikalauja iš valstybių narių pripažinti tiesioginį PPO teisės veikimą (taikymą) ir palieka valstybėms narėms nuspręsti, kaip konkrečiai jos įgyvendins savo įsipareigojimus PPO, ypač įvertinus tą aplinkybę, jog PPO teisės tiesioginiais adresatais yra atskiros valstybės, kurioms pačioms ir tenka pareiga tinkamai įgyvendinti jos nuostatas nacionalinėje teisėje [7]; [8]. Atitinkamai, daugelio valstybių nacionaliniai teismai paprastai užtikrina PPO teisės nuostatų taikymą, tik jei visų pirma nacionalinės teisės normos nukreipia į PPO teisės nuostatas ir jei šios nuostatos suteikia specifines teises, kuriomis asmenys gali remtis teismo procese [2].

Sprendžiant šį klausimą ES lygiu, Europos Sąjungos Teisingumo Teismas buvo ne kartą pažymėjęs, kad individualios PPO susitarimų taisyklės nepasižymi tiesioginio veikimo savybe, todėl importuotojas ar eksportuotojas turi teisę remtis PPO įsipareigojimų taisyklėmis tik tais atvejais, kai ES institucija ketino įgyvendinti priimtą konkretų įsipareigojimą pagal GATT priimdama teisės aktą, kaip, pavyzdžiui, Antidempingo reglamentą (byla C-69/89, *Nakajima All Precision Co. Ltd v. Council of the European Communities*), arba kai ES teisės aktai pateikia aiškią nuorodą į GATT teisę (byla 70/87, *Fediol v. Commission*).

Tačiau, pagal ESTT išaiškinimus, ES sudarytų tarptautinių sutarčių (PPO susitarimų) viršenybė antrinės ES teisės aktų atžvilgiu reiškia tik tai, kad šie teisės aktai turi būti aiškinami tokiu būdu, kuris suderinamas su šiais susitarimais, ypač tais atvejais, kai ES teisės akto taikymo sritis nėra aiški (byla C-280/93, *Germany v. Council*, sprendimo 110-111 punktai). Ši nuostata svarbi tuo aspektu, kad daugeliu atvejų, pavyzdžiui, į Sąjungos muitinės kodeksą, reglamentuojantį importo mokesčių taikymą ES, buvo tiesiogiai perkelta daugelis GATT sutarties nuostatų, pavyzdžiui, Kodekso 69 ir 218 straipsniai įtvirtina didžiausio palankumo ir draudimo diskriminuoti principų taikymą (GATT sutarties II ir III straipsniai), 70 straipsnis – prekių muitinės vertės nustatymą atsižvelgiant į sandorio vertę (GATT susitarimo VII straipsnis ir kt.). Tačiau ESTT praktikoje iki šiol nėra pateikta išaiškinimų, kuriais remiantis būtų pripažinta konkretaus pareiškėjo teisė savo reikalavimus ginčo dėl jam apskaičiuotų mokesčių metu tiesiogiai pagrįsti remiantis PPO sutarčių nuostatomis, t. y. nebuvo pripažinta, kad kuri nors iš nuostatų, įtvirtintų šiuose susitarimuose, pasižymi tiesioginio veikimo savybe [2]; [9].

Taigi galime konstatuoti, kad šiuo metu ESTT praktikoje PPO susitarimai vis tik nėra pripažįstami tiesioginio veikimo teisės šaltiniu (tiesioginio veikimo tarptautinėmis sutartimis), o jų teisinė galia realizuojama tik aiškinant ES mokesčių (muitų) teisę ir nacionalines teisės normas – tokia praktika iš esmės daugeliu atveju vadovaujasi ir kitų ES valstybių narių nacionaliniai teismai. Vienoje iš bylų (byla C-149/96, *Portugal v. Council*) ESTT yra atkreipęs dėmesį į tai, kad tokia nuostata būtent ir yra grindžiama tuo, jog ir svarbiausi Bendrijos prekybos partneriai neleidžia PPO susitarimų taikyti savo teisinėse sistemose tikrinant vidaus teisės normų teisėtumą. Be to, kitoje byloje C-307/99, *OGT Fruchthandels-gesellschaft v Hauptzollamt Hamburg-St Annen* ESTT netgi tiesiogiai rėmėsi ir ES valstybių narių nacionalinių teismų praktika, draudžiančia tiesioginį PPO teisės taikymą. Svarbu pažymėti, jog teisės doktrinoje šiuo metu gana plačiai kritikuojama itin griežta ESTT praktika dėl PPO susitarimų taikymo ir teisės į gynybą užtikrinimo remiantis minėtais susitarimais [11] bei nurodoma, jog tokia praktika gali atverti galimybę visoms ES valstybėms narėms taikyti sankcijas pagal PPO teisę [2]; [12].

Bet kuriuo atveju, dalis mokslininkų yra linkę pateisinti ESTT poziciją, remdamiesi esminiu skirtumu tarp PPO susitarimų ir kitų tarptautinių sutarčių (dvišalių ir daugiašalių) dėl tarptautinės prekybos bei jos apmokestinimo muštais teisinės prigimties – teigiama, jog pirmieji nustato tik bendruosius tarptautinės prekybos parametrus (todėl jie netaikomi tiesiogiai), o antrieji - veikia pagal šiuos parametrus, jų tikslas yra tarptautinės prekybos su trečiosiomis valstybėmis plėtojimas (todėl gali būti taikomi tiesiogiai) [9].

PPO teisės taikymo praktiniai ypatumai Lietuvoje: mokestinių ginčų bylų praktika ir pamokos

Reikėtų akcentuoti, kad, atsižvelgiant į tai, jog PPO susitarimai Lietuvos Respublikos Seimo buvo ratifikuoti (kaip tarptautinės sutartys) dar Lietuvos Respublikos Seimo 2001 m. balandžio 24 d. įstatymu Nr. IX-292, panašaus pobūdžio problemos buvo sprendžiamos ir keliamos nacionalinių teismų praktikoje Lietuvos Respublikoje sprendžiant bei nagrinėjant mokestinius ginčus.

Pavyzdžiui, Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo išplėstinė teisėjų kolegija 2013 m. kovo 5 d. nutartyje administracinėje byloje Nr. A442-709/2013, sprendama ginčą dėl importuotų prekių muitinės vertės nustatymo, yra konstatavusi, kad ES Tarybos sprendimu 94/800/EB patvirtinti PPO susitarimai (inter alia PPO susitarimas dėl muitinio įvertinimo) yra sudėtinė Sąjungos teisės sistemos dalis, todėl jomis turi būti vadovaujamasi (jos turi būti taikomos) šioje byloje. Panašios pozicijos Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas laikėsi ir administracinėse bylose Nr. A-575-1340/2010, Nr. A-756-140/2008, Nr. A-575-144/2011, kuriose akcentuojant Lietuvos Respublikos narystės PPO faktą ir su tuo susijusią pareigą taikyti PPO teisę, buvo konstatuota, jog mokesčių mokėtojams tenka pareiga patiems įrodyti prekių vertės dydį tais atvejais, kai muitinės įstaigoms kyla abejonių dėl importuotų prekių muitinės vertės apskaičiavimo pagrįstumo.

Tačiau būtina pažymėti, kad tokia nuostata ES priimtuose muitų teisės aktuose apskritai nėra tiesiogiai ar imperatyviai nustatyta ir gali būti kildinama tik iš PPO teisės normų [14]; [15]. Be to, ir naujausioje, 2020 m. išnagrinėtoje byloje Nr. eA-2474-968/2020, Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas pripažino, kad pirmosios instancijos teismas, vertindamas, ar nagrinėjamoje byloje mokesčių mokėtojui pagrįstai skirta bauda pagal Mokesčių administravimo įstatymo nuostatas, o ne, pavyzdžiui, įspėjimas, neturėjo teisinio pagrindo atsisakyti taikyti Bendrojo susitarimo dėl muitų tarifų ir prekybos (GATT susitarimo) nuostatas. Tokiu būdu, galima konstatuoti, jog LVAT iš esmės pripažino kad šiuo atveju GATT susitarimas turi viršenybę Mokesčių administravimo įstatymo atžvilgiu ir tokiu atveju, esant prieštaravimui, turėtų būti taikomas tiesiogiai (žr. teismo 2020 m. gegužės 27 d. nutartį administracinėje byloje Nr. eA-2474-968/2020, žr. nutarties motyvuojamosios dalies 35 pastraipą).

Šie Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo suformuoti precedentai ir išaiškinimai kelia klausimą, ar nacionalinių teismų praktikoje (Lietuvoje) iš esmės buvo besąlygiškai pripažintas tiesioginis PPO susitarimų veikimas? Ši problema

yra itin akivaizdi ivertinus tai, jog, kaip jau buvo minėta, remiantis bendrosiomis ESTT praktikoje suformuluotomis teisės aiškinimo taisyklėmis, ESTT yra atmetęs teisės aktų vidaus teisėtumo kontrolės galimybę ES valstybėse narėse, vadovaujantis PPO susitarimais. Pabrėžtina, jog detali LVAT praktikos ir jos susiformavimo konteksto analizė tokios visiškai vienareikšmiškos išvados kol kas iš esmės nepatvirtintų. Pavyzdžiui, administracinėje byloje Nr. A-602-1447/2013 Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas atsisakė remtis PPO susitarimų nuostatomis, nors pareiškėjas byloje kėlė klausimą dėl jo, kaip užsienio (nagrinėjamu atveju – Šveicarijos) subjekto teisių pažeidimo (galimo diskriminavimo), Lietuvos mokesčių administratoriui atsisakius grąžinti pareiškėjui Lietuvos Respublikoje sumokėtą pridėtinės vertės mokestį (PVM). Minėtoje byloje teismas dar kartą pakartojo išvadą, jog PPO teisės/ PPO susitarimų tikslas nėra suteikti privatiems asmenims teises, kuriomis pagal ES teisę jie gali remtis teisme.

Autoriaus vertinimu, akcentuotina, jog šios, aukščiau nurodytos bylos Nr. A-602-1447/2013 objektas vis tik buvo tiesiogiai susijęs su vidaus mokesčiais (PVM ir jo grąžinimu užsienio subjektui), bet ne, pavyzdžiui, su pagrindiniu GATT susitarimo objektu – tarptautinės prekybos prekėmis reguliavimu. Atitinkamai, Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo išaiškinimai pateikti administracinėje byloje Nr. A-602-1447/2013 neturėtų būti interpretuojami kaip keičiantys aukščiau nurodytą praktiką [16], juolab, kad ir naujausioje savo praktikoje (2020 m. gegužės 27 d. nutartyje administracinėje byloje Nr. eA-2474-968/2020) Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas dar kartą pakartotinai akcentavo galimybę tiesiogiai remtis PPO teise ginčijant mokesčių administratoriaus paskirtas sankcijas.

Išvados ir apibendrinimai

Ivertinus aukščiau nurodytas aplinkybes, būtina atkreipti dėmesį, jog praktiniu požiūriu, sprendžiamas ir nagrinėdamas mokesčių ginčų bylas, Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas iš esmės iki šiol nėra pateikęs universalios išaiškinimo dėl PPO susitarimų ir nacionalinės bei ES mokesčių ir muitų teisės santykio. Esama Lietuvos Respublikoje formuojama praktika mokesčių ginčų bylose nėra nuosekli – tais atvejais, kai ginčai vyksta dėl papildomai apskaičiuotų muitų bei importo mokesčių vykdant tarptautinę prekybą, ypač kuomet ginčijamas importuotų prekių vertės apskaičiavimas bei sankcijų skyrimas, teismų praktikoje yra pripažįstama tiesioginio PPO teisės / PPO susitarimų taikymo galimybė. Kitais atvejais, kai keliama klausimai susiję su užsienio kilmės subjektų veiklos valstybės viduje apmokestinimu, tokia galimybė nepripažįstama (nesuteikiama).

Bet kuriuo atveju galima konstatuoti, kad ši Lietuvos Respublikoje besiformuojanti teisinė praktika dėl PPO susitarimų taikymo nacionalinėje teisinėje sistemoje yra labiau liberali nei itin griežta ESTT praktika ir kol kas iš esmės artimesnė monistiniam tarptautinės ir nacionalinės teisės santykio modeliui, kurio laikosi kai kurios užsienio valstybės (ne ES narės), leidžiančios PPO teisės šaltinius tiesiogiai taikyti nacionaliniu lygmeniu tais atvejais, kai sprendžiami ginčai dėl tarptautinės prekybos operacijų apmokestinimo. Esama teisinė situacija kol kas palieka platesnes teises galimybes verslo subjektams, susiduriantiems su tarptautinės prekybos bei tarptautinio verslo apmokestinimo, kelti klausimą dėl jiems palankių PPO teisės nuostatų tiesioginio taikymo Lietuvoje, ginčijant papildomai apskaičiuotas mokesčių sumas ir apeliuojant į PPO teisės principų bei nuostatų tiesioginio taikymo būtinybę.

[1] Žr. šiuo klausimu Alfonsas Laurinavičius ir kt., Muitinė tarptautinės prekybos logistinėje grandinėje (Vilnius: Mykolo Romerio universitetas, 2014), 26;

[2] Žr. šiuo klausimu Matthias Herdegen, Principles of International Economic Law (Oxford: Oxford University Press, 2013), 188, 271-272;

[3] Talia Einhorn, Customs Law, International. The Max Planck Encyclopedia of Public International Law, Volume II (Oxford: Oxford University Press, 2012), 960;

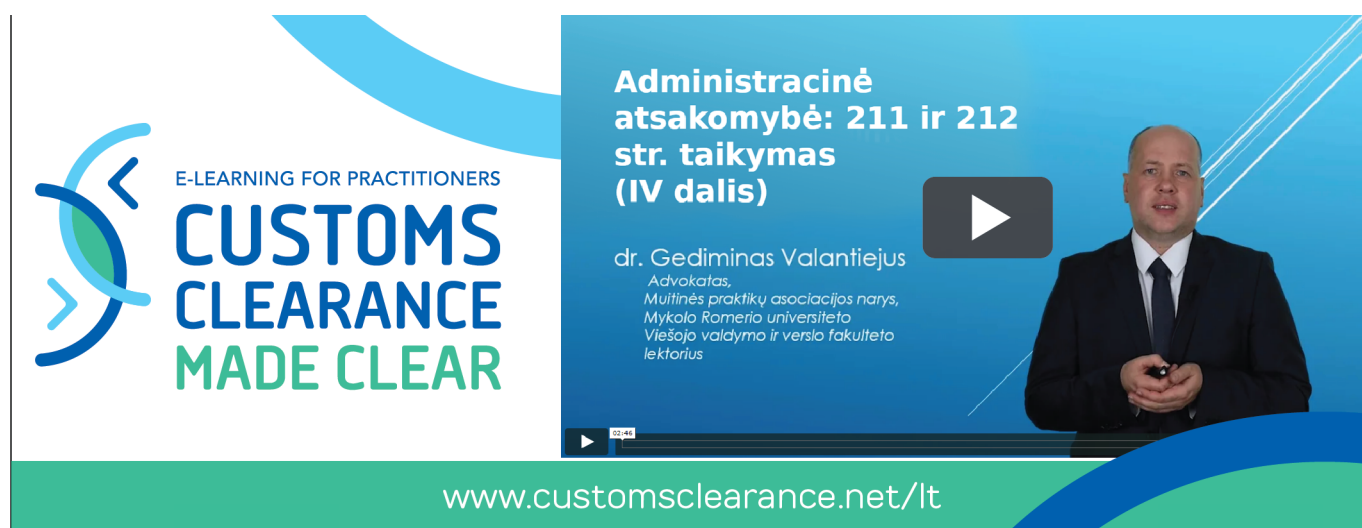
[4] „Charter of Economic Rights and Duties of States. UN General Assembly Resolution 3281 (XXIX), 12 December 1974“, žiūrėta 2020 m. rugpjūčio 25 d., <http://www.un-documents.net/a29r3281.htm>;

[5] Lyra Jakulevičienė, Tarptautinių sutarčių teisė (Vilnius: Registrų centras, 2011), 212;

[6] Constantin Economides, „The elaboration of model clauses on the relationship between international and domestic law“, 90, in The Relationship between International and Domestic Law: Proceedings of the UniDem Seminar organised in Warsaw on 19 to 21 May 1993 (Strasbourg: Council of Europe Press, 2004).

[7] John H. Jackson, „Status of Treaties in Domestic Legal Systems: A Policy Analysis“, The American Journal of International Law, 86, 2 (1992): 310;

- [8] Mitsuo Matsushita, et al., *The World Trade Organization: Law, Practice and Policy* (Oxford: Oxford University Press, 2006), 99;
- [9] Timothy Lyons, *EU Customs Law* (Oxford: Oxford University Press, 2018), 31-32;
- [10] Saida el Boudouhi, „The national judge as an ordinary judge of international law? Invocability of treaty law in national courts“, *Leiden Journal of International Law* 28, 2 (2015);
- [11] Sideek M. Seyad, „Current developments in the enforcement of WTO rulings under EU law“, *International Trade Law & Regulation*, 21, 4 (2015): 108;
- [12] Jose M. Beneyto, „The EU and the New WTO: Direct Effect of the New Dispute Settlement System?“, *European Journal of Business Law*, 7 (1996): 295;
- [13] „Lietuvos Respublikos Bendrojo susitarimo dėl muitų tarifų ir prekybos (GATT 1947), Baigiamojo dokumento, išreiškiančio daugiašalių derybų dėl prekybos Urugvajaus raundo rezultatus, Sutarties dėl civilinės aviacijos orlaivių prekybos, Lietuvos prisijungimo prie Marakešo sutarties, įsteigiančios Pasaulio prekybos organizaciją, protokolo, Lietuvos Respublikos ir Jungtinių Meksikos Valstijų supratimo memorandumo dėl geografinių nuorodų apsaugos ir Darbo grupės dėl Lietuvos stojimo į Pasaulio prekybos organizaciją ataskaitos ratifikavimo įstatymas“, *Valstybės žinios* 46, 1619 (2001);
- [14] „Pasaulio prekybos organizacijos steigimo sutartis: Sutarties dėl Bendrojo susitarimo dėl muitų tarifų ir prekybos 1994 VII straipsnio įgyvendinimo nutarimai. Nutarimas dėl atvejų, kai muitinės tarnybos turi pagrindo abejoti deklaruojamos vertės teisingumu ar tikslumu“, *Valstybės žinios*, 46, 1620 (2001);
- [15] Aistė Medelienė ir Andrius Paulauskas, „Sandorio vertė kaip prekių muitinio įvertinimo pagrindas“, *Jurisprudencija*, 67 (2008): 34–35;
- [16] Žr. šiuo klausimu Valantiejus, Gediminas, and Katuoka, Saulius. „Application of the WTO Agreements in National Courts: Comparative Aspects of Worldwide and Lithuanian Judicial Practices“. *International Comparative Jurisprudence* 3, 2 (2017): 195-212.

The image shows a video player interface for an e-learning course. On the left, there is a logo with a stylized 'C' and 'E' and the text 'E-LEARNING FOR PRACTITIONERS CUSTOMS CLEARANCE MADE CLEAR'. The main video area on the right has a blue background with white text. The title is 'Administracinė atsakomybė: 211 ir 212 str. taikymas (IV dalis)'. Below the title, it says 'dr. Gediminas Valantiejus' followed by his credentials: 'Advokatas, Multinės praktikų asociacijos narys, Mykolo Romerio universiteto Viešojo valdymo ir verslo fakulteto lektorius'. A play button icon is visible in the center of the video frame. At the bottom of the video frame, there is a progress bar and a timestamp '02:44'. Below the video player, the website address 'www.customsclearance.net/lt' is displayed.

Enrika Naujokė
Direktorė, UAB "Muita"

Erga omnes arba didžiausio palankumo režimo muito tarifas – kas tai?

Naršant TARIC ir LITAR duomenų bases, susidursite su sąvoka „erga omnes muito tarifas“. Pasaulio prekybos organizacijos kalba tai – „didžiausio palankumo režimo muito tarifas“ (angl. Most-favoured-nation tariff (MFN tariff)). Ką šios sąvokos reiškia?

[Skaitykite pilną informaciją mokamoje leidinio versijoje.](#)

E-LEARNING FOR PRACTITIONERS
**CUSTOMS
CLEARANCE
MADE CLEAR**

Muito tarifas yra vienodas visose ES šalyse, tačiau skirtingas kiekvienai prekei. Pavyzdžiui, pažiūrėkime koks muito tarifas taikomas kavai.

Muito mokestis ES

Kombinuotoji nomenklatura		
KN kodas	Aprašymas	Konvencinė muito norma (%)
0901	Kava, skrudinta arba neskrudinta, be kofeino arba su kofeinu; kavos išaušos ir luobelės; kavos pakaitalai, turintys bet kokią kofeiną	
0901 11 00	– Neskrudinta kava:	
0901 12 00	– Su kofeinu	
	– Be kofeino	8.3

www.customsclearance.net/lt

Informacija apie leidinį

„Muitų teisė praktikams“ leidžiamas kartą per mėnesį, iki sekančio mėnesio 5 d. Leidėjas UAB „Muita“, Marių g. 17, 93264 Klaipėda, tel. +370 46 257150, el. p. info@muita.lt.

Skaitytojų klausimai

Nerandate informacijos ar atsakymo į klausimą? Susisiekite su mumis! Paruošime atsakymą ir publikuosime artimiausiuose leidinio numeriuose.

Bendradarbiavimas

Norite leidinyje paskelbti savo straipsnį ar pranešimą? Susisiekite su mumis! Mielai aptarsime bendradarbiavimo galimybes ir sąlygas.

Prenumerata

Domina nacionalinių muitų teisės aktų pakeitimų apžvalga? Paskaitytumėte ir vieną kitą straipsnį? Prenumeruokite **nemokamą leidinio versiją**, siunčiamą el. paštu pdf formatu.

Jeigu norite skaityti pilną leidinio turinį, įsigykite **metinę „Muitų teisė praktikams“ prenumeratą** (mokamą leidinio versiją). Jums bus ne tik siunčiamas leidinys pdf formatu, bet ir suteikta internetinė prieiga prie visų leidinyje publikuotų straipsnių (nuo 2012 m.).

Prenumeratos forma www.muita.lt/lt/p/leidinys-muitu-teise-praktikams

Atsakomybė už leidinio turinį

Šiame leidinyje pateikta informacija yra bendro informacinio pobūdžio ir negali būti vertinama kaip teisinis patarimas, išvada ar konsultacija. Straipsnių autorių nuomonė nebūtinai sutampa su leidėjų nuomone.

Leidinio arba jo straipsnių platinimas, citavimas

2020 © UAB „Muita“. Leidinio **mokama versija**, t. y. leidinio numeris su pilna jame publikuota informacija, yra skirta tik tiems asmenims, kurie jį įsigijo/ gavo teisėtu būdu tiesiogiai iš UAB „Muita“ arba per www.customsclearance.net platformą. Leidinio arba jo straipsnių įsigijimas/ gavimas kitu būdu yra neteisėtas. Leidinio ir jame pateikiamos neviešos informacijos platinimas be UAB „Muita“ rašytinio sutikimo yra draudžiamas ir užtraukia teisės aktuose numatytą atsakomybę. Leidinio **nemokamos versijos** platinimui apribojimai netaikomi.

Cituojant leidinyje publikuotus straipsnius prašome nurodyti straipsnio pavadinimą, autorių ir leidinio numerį, kuriame šis straipsnis buvo publikuotas.